Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

N:o 7. **10 öre.**

Prenumerationspris:
Postarvodet oberäknadt.
Helt år . . . kr. 4: —
Tre kvarts år „ 3: —
Halft år . . „ 2: —
Ett kvarts år „ 1: —

FREDAGEN.

Annonspris:
pr petitrad
för en gång 15 öre.
för minst 5 g. 10 „

Göteborg, Joh. Lundéns Bok- & Accidenstryckeri, 1892.

UTGIFVARE:
CARL ALB. NORDGREN.

Fredagen den 25 Mars 1892.

Redaktion och Expedition:
Magasinsgatan 7, Göteborg.

Fru Julia Håkansson.

Göteborgsteatrarnes stjerna.

Som gäst uppträder f. n. å våra teatrar, sedan kort tid tillbaka, fru Julia Håkansson. Hon är den enda artist, som i Göteborg kunnat täfla med herr Lindberg om publikens ynnest och den allmänna populariteten. Hon har från det hon första gången uppträdde i vår stad knipit och bibehållit allas våra hjertan.

Vi hafva sett henne i nästan alla hennes roller och ständigt funnit hennes prestationer till ytterlighet fint och väl, ja nästan oefterhärmligt korrekt gjorda. Nu senast i "Frou Frou". Der ser man henne som den glada, sprittande, bortklemade flickan, som tydligen icke tänker på något annat än sina toaletter och nöjen. Och hon gör sin glädje så okonstladt, så behagligt, att hvilken man som helst bör kunna blifva förtjust i henne, då hon till på köpet ser ganska bra ut. — Skön, verkligt skön, kan man aldrig få se henne, ehuru konsten väl i detta fall får komma till fullt mått.

Vi se henne vidare som "Frou Frou" och vi finna den unga, vackra, sorglösa, sig klädande och roande frun. Man skall icke kunna märka annat än den bortfjäsade, rika pariserdamen. Det bör anses som en ära att hafva sett fru Håkansson som "Frou Frou".

När hon sedan börjar försöka tänka, när hon inser att hon är en docka i huset i stället för husmoder, då stiger hennes konst i värde vid det mästerliga vändningsförsöket, då kommer hon i tillfälle att låta sitt kraftigare spel komma till gagns, dock med samma fina smak som hela rollen kräfver. Hon blir arg och rasande utan att bli obehaglig, hon ryter utan att förefalla brutal, hon måste vinna medlidande på scenen, som smittar salongen, men der öfvergår medlidandet till beundran, så fort man hunnit göra klart för sig att hon uppträder på tiljan.

När hon slutligen i fjärde aktens första hälft visar sig som den stadgade, den drömmande, ja nästan frånvarande, "Frou Frou", då kommer hon i tillfälle att briljera som den fullfjädrade skådespelerskan i den franska komedien; det utsökt fina och nobla lyser obetaget fram. I samma akts senare hälft kommer hon in i sin makalösa sceniska kraft och hon gör sin obestämda förtviflan till en i ock för sig blifvande konstskapelse.

I femte aktens slut kommer hon i tillfälle att för publikens fötter lägga perlan af sitt konstnärskap. Hennes dödsscen der tycks visserligen vara för långt utdragen, något pinsam, men i så fall är ej felet hennes utan måste tillskrifvas författarne.

I ingen pjes har alla sidorna af fru Håkanssons konstnärskap kommit så till godo som i "Frou Frou". Hade hon haft anlag att "briljera" skulle hon haft rikt tillfälle dertill, men det finnes hos henne visst icke någon märkbar sådan lust, hon endast bjuder till att vara sann, offrande hela sin person på konsten altare.

Då hon för icke så fasligt många år sedan debuterade på Stockholms dramatiska scen som Nora i Ibsens "Ett dockhem" gjorde hon en sådan lycka att man ännu aldrig kunnat tillskrifva någon debutant så stora förhoppningar, som man tog sig friheten att förknippa med hennes debut. Och förhoppningarne ha icke svikits. Vi äro till och med öfvertygade, att om fru H. skulle ånyo uppträda i Stockholm, skulle hon åtminstone i en framställning sådan som "Frou Frou" knipa både publik och kritik, trots det att hon kommit från — Göteborg.

Bland roller af framstående art böra väl hennes "Florizel" uti "Ett besök" samt hennes "Nora" i "Ett dockhem" kunna sägas vara konstskapelser af premierrang.

Och sägas kan, att hennes storhet på scenen är en frukt af absolut eget arbete.

En sak ha vi gifvit akt på. Ingen af våra teaterartister är så flitig som hon, att, då tiden tillåter, infinna sig i salongen för att åse de prestationer, som göras af andra. Hon följer med, hon ser det stora och det lilla och hon gör sig nytta deraf genom att skilja på det goda och det dåliga och med hennes klara urskiljningsförmåga blir detta fritidsarbete hennes bästa skola.

För konsten har fru Håkansson offrat sig helt och hållet, till och med det fridfulla familjelifvet. Hon är nämligen gift med musikdirektör Håkansson i Stockholm och har uppväxande barn, som väl kunde vilja taga hennes moderliga omvårdnad i mät, men — allt, för konsten.

Huru länge få vi behålla vår talangfulla gäst kvar, veta vi icke, men säkert är att det icke blir länge, ty först och främst ämnar hon följa med hr Lindberg då han i maj reser ut på sin beramade konstturné åt landsorten. Derefter kommer fru H. att ännu en gång försöka sin lycka i Stockholm, efter hvad som påstås.

Nygis.

Himmel och Jord.

(Bref till en religiös-konservativ.)

Det har ofta förvånat mig, att ni, som gerna vill anses vara en sant religiös person, är i politiken utpräglad gammal-konservativ. Jag vet ej hvilken sekt ni tillhör, men i alla fall torde min förvåning icke vara oberättigad.

Kanske kan en ursäkt sökas deruti, att ni icke skulle ha studerat de nyare frihetsidéerna, eller om ni gjort det, ej förstått dem. Det är rätt vanligt, att de religiöse i våra dagar icke förmå taga del af något, som ej direkt sammanhör med deras dogmatiska tro. Det är derför i allmänhet ytterst otacksamt att föra någon diskussion med dem. Men då jag anser, det ni betydligt höjt er öfver edra meningsvänners nivå, vill jag i all välmening råda er att studera de moderna frihetsrörelser, som pågå i alla kulturland.

Om ni, efter tagen kännedom om förhållandena, kan förneka det berättigade i denna allt hetare strid mellan den gamla och den nya verlden, vill jag icke ge ett öre för er rättskänsla. Eller om ni kan påvisa någon bättre väg till målet än den inslagna — organisationens — då vill jag erkänna mig besegrad.

Ni tyckes vilja till hälften erkänna, att mitt ideal är stort och ädelt, men anser, att det är omöjligt att sätta i praktik, ty då skulle menniskorna vara englar.

Ja väl, ni kan ha rätt i det, att vi alla äro blott menniskor, äfven då vi äro som bäst. Dock kan ni vara innerligt förvissad om, att frihetens sol, hvars morgonrodnad redan färgar horisonten röd och blodig, en dag skall lemna ljus och lif åt alla, trots det att den möjligen, innan den nya tidens middag, skall skymmas bort af konservatismens dystra moln för en kort tid.

Sant är ju, att allt är relativt — det är den enda absoluta principen — men icke få vi hängifva oss åt en förtviflad hopplöshet för det. Nej, låtom oss kämpa för frihet och rättvisa på jorden! Befrielsens timma skall då förr inträda, än om vi likgiltigt endast vänta på att få skörda frukterna af andras sträfvan.

Om ni saknar tillräckligt förstånd att sjelf deltaga i frihetsstriden, så hoppas jag dock, att ni hädanefter *låter* bli att håna våra grundsatser och vår lära. Att klandra personer, som kämpa på frihetens slagfält, kan kanske behöfvas ibland, men det är något helt annat än att klandra saken.

Eder enfaldiga tro på en himmel på andra sidan grafven har jag härmed icke hånat. Den tron tillhör er. Sjelf väntar jag blott att få upplösas och förvandlas i moder jordens kalla, men för materialisten så ljufva, sköte. Ljung.

Hit och Dit.

"Kvinliga Nykterhetsföreningen", skrifver en meddelare, hade i Fredags åtta dar sitt sedvanliga möte i Tabernaklet, hvilket var fullsatt med folk. Erkännas måste, att föreningen har verkat mycket godt och upprättat mången drinkare, hvarför något klander af densamma f. n. ej bör förekomma.

Som talare för aftonen uppträdde *pastor Schön*, som bland annat talade om en fattig gumma, hvilken låg på sitt sista och var så "glad och lycklig i Gud, sin frälsare" och som *just derföre(?)* så gerna ville lemna denna verlden. Framställningen var nog så vacker, men hvad var månne gumman *egentligen* så glad öfver? — Var det öfver sin glädje i Gud? — Nej, ingalunda, det var derför att hon var så fattig, som hon *så gerna* ville lemna denna trånga verlden. Hade någon bjudit gumman något af denna verldens goda, hade hon gerna viljat lefva, om det varit henne någon möjlighet att få välja. Är detta uppbyggligt för folk, som skall utvecklas? Nej, långt derifrån.

I sednare delen af föredraget talade han om att "jorden inte är för trång". Detta hade han fullkomligt rätt uti, men de väldige, de rike och mäktige hafva byggt jorden under sig, så att der inte är mycket kvar för den fattige och föraktade att vara på. Men detta låtsades man ej om. För den, som har en bra plats och har bra betalt, är jorden visst inte för trång, men för en stackars arbetare med 4—6 eller kanske 8 personers hushåll och med 1,50—2 kronor om dagen, för en sådan är jorden, åtminstone vissa delar af jorden, alldeles för trång.

Huru skönt är det icke mången gång att få sitta ner och höra ett godt föredrag. I slutet af 19:de århundradet är det derföre beklagligt att ännu få höra de eländiga dogmerna framträda vid alla möjliga tillfällen. Sällan, ja mycket sällan, får man höra ett föredrag, som ej är bemängdt med dylik vedervärdighet. Vore det inte på sin plats, att hvar och en, som gör anspråk på att vara *en god folktalare*, lade bort alla dogmatiska systemer och i dess ställe lade an på att predika sund och god samhällslära. Genom att predika praktisk religion, d. v. s. magens religion skulle vinnas dubbelt mera än med ett ideligt framhållande af den förvrängda kristendomen. Genom att stå som pastor Schön och predika för folk med *klara* hjernor vinnes visst intet, menniskoanden *utvecklas* inte med att ipluggas dogmer. Tvärtom. Folk med mycket porösa hjernor äro dock "mycket mottagliga" för dylikt. Derföre: "sund och praktisk magreligion" skall det vara, och då först blir det nöjsamt och till nytta för hvar och en att lyssna till hvad som talas. Af ett sådant tal skall man med visshet "växa i andan" och frid och endrägt komma till att råda. Ave.

"Likheten inför lagen," som man skryter så mycket med, illustreras på ett betecknande sätt genom den behandling som kommer storskojaren konsul Sven Börjeson till del å härvarande cellfängelse. Eget luxuöst möblemang. Mat efter matsedel, från Frimurarelogens utmärkta franska kök. Vin från samma restauration samt för öfrigt all den bekvämlighet han kan önska sig. Det fattas bara att han till sällskap har fängelsedirektör Westers blaserade son, en sann typ för grilljannarnes slägte.

Arbetaren kan ej få stor vördnad för lagarne i ett samhälle, der de tillämpas på ett så olika sätt, beroende på den brottsliges förmögenhetsförhållanden och icke på brottets beskaffenhet.

Våra Diplomater. Sändebuden vid främmande hof kosta icke litet pängar. Sålunda erhålla två personer i Petersburg 68,000 kr., i London 68,000 kr. och i Wien 46,000 kr. pr år. Detta förutom ersättning till telegraf, post och resor. Härtill kommer dessutom extra utgifter som endast på en så öfverflödig sändebudspost som den i Konstantinopel, belöpa sig till 6,000 kr. årligen.

Då en nyutnämd gesandt skall tillträda sin plats, erhåller han ekiperingspängar, som vanligen belöpa sig till öfver 10,000 kr. Vidare finner man af utrikesdepartementets räkenskaper, att då unga attachéer sändas från hof till hof för att orientera sig, kostar detta stora summor. En resa för en dylik fin man mellan London och Konstantinopel kostade staten 1,200 kr., från Wien till Konstantinopel 700 kr., från Berlin till Stockholm 500 kr., från Stockholm till Köpenhamn 300 kr. o. s. v.

Ett "utomordentligt" sändebud till Shahen af Persien med en ordenspladaska, kostade den nätta summan af kr. 15,896:17. Så komma skatterna till användning.

Från en snuskig rakstuga har i sista minuten kommit ett kuriöst genmäle, som beklagligen måste hvila till nästa nr.

Den danske teaterprocentaren Brinckman spekulerar på att tvinga Göteborgs stad att för 405,000 kronor inköpa stora teatern — om det lyckas. Den danske skulle i ty fall förtjena 300,000 på ett bräde. — Faktum är emellertid, att hr Lindberg har, på grund af Brinckmans skamlösa uppskörtningsförsök, uppsagt sitt hyreskontrakt. Vi undra för det första, om icke staden skulle kunna lagligen af privategaren tvångköpa stora teatern för det allmännas bästa till ett pris, en dertill utsedd värderingsnämd bestämmer. Sådana lagligheter har man kunnat göra med fattiga svenska bönders egendomar "till det allmännas bästa" och jag tror inte Sverige kommer i krig med Danmark, om en sådan exekution vidtages med herr Brinckmans s. k. "Göteborgs stora teater", hvilken rättast borde heta "Brinckmans tjugufemprocents teater" — han har nämligen i *årlig* hyra af hr Lindberg tagit *fjerdedelen* af inköpspriset samt ändock fordrat att hyresmannen skulle vidkännas behöfliga reparationer och underhåll.

Till denna sak vilja vi foga den nationalekonomiska frågan: kan det vara rättvist att vi — staten — skall understödja två teatrar och dessa begge vara placerade i Stockholm? Borde icke det mindre understödet tillfalla en Göteborgsteater? Nog vore det rättvisare!

Afgudadyrkan egnades nyligen aflidne rektor Siljeström af fredskapunen K. P. Arnoldsson i ett föredrag, deri den aflidne framställdes såsom en "kristusnatur" o. s. v.

"Fosterländsk tidning" skall utgifvas från Warberg af den sorgligt bekante protektionistiske kannstöparen, Mauritz Rydgren. Vi beklaga af hjertat de goda varbergarne, som hugnats med långvarig visit af den halffänige f. d. rektorn.

Kvinnohatet i sin glans tycks Strindberg i "S:t Pers vandring" utvecklat: det uppges att personlistan upptager endast en kvinna och hon är — spetälsk. Icke att undra på, att den gamle libertinen, hofmarskalken af Edholm, ratat en dylik pjes!

Nästan som hos oss. Vid större baler, som gifvas af den engelska aristokratien, är det icke ovanligt, att ensamt blomsterdekorationerna kosta 36,000 kronor.

Ett samhälle, der dylik vansinnig lyx kan utvecklas, medan tusenden gå arbetslösa och svälta, är icke normalt.

Modermord föröfvades i onsdags f. v. å Tofvatorp norr om Sköfde af en mycket from läsare, bonden Adolf Rosvall, som just vid tiden för mordet spekulerat på att uppföra ett bönehus åt sin sekt och Gud.

Ett offer till de många föregående på religionens hemska altare.

Tullsystemet brutet var den nyhet från riksdagen som i lördags spred glädje i fattigmans koja öfver hela landet. De afgörande besluten om tullnedsättningen fattades visserligen med liten majoritet, men det är dock att hoppas, att det nya system som genom en slump kom till makten för 4 år sedan, har sett sina bästa dagar och snart skall tvingas att helt lemna sin maktställning, som den så kallblodigt begagnat till massans förfång och egen fördel.

"Fattigdomens ljufva lott" fick en ny talande illustration här om natten å Gibraltar, då arbetaren J. Svensson förkortade sin sorgliga tillvaro genom hängning.

Aug. Palm och "Folkviljan". I söndags hölls å Kungsholmsteatern i stockholm ett talrikt besökt möte, der hr Palm meddelade, att han funnit en boktryckare som var villig att trycka "Folkviljan", om hr Palm kunde redigera den utan lön den första tiden. Mötet beslöt att genom veckobidrag göra det möjligt för hr Palm att antaga de af boktryckaren uppställda vilkoren. Mötet uttalade äfven sitt skarpa ogillande öfver den behandling som kommit hr Palm till del från kontrahentförsamlingens sida.

Okunnighetens frukter. Baptismen i Sverige räknar nu 34,814 medlemmar. År 1875 voro anhängarne till denna sekt 479 och 1885 hade antalet ökats till 27,135.

Dödsfall. Obemärkt och stilla som han lefvat, afled i början af månaden "Kurre" utan att allmänheten det minsta saknat den lilla parveln. Hans pappa torde taga förlusten tämligen lätt, ty "Kurre" hade alltid varit ett sorgebarn, som endast kostat sin uppfostrare pängar utan att göra några framsteg, vare sig i idéelt eller materielt hänseende. Vi tro derför att den lilla krets, som känt den lille, i likhet med oss, skall draga en lättnadens suck öfver att vidare slippa få se denne totalt misslyckade humoristunge.

De som ännu inte prenumererat på "Fredagen" böra genast gå på posten för att verkställa det. Derigenom kommer tidningen eder regelbundet tillhanda och ni får alla före första april utkommande n:r gratis!

Bergsgatan gör skäl för namnet och är just derigenom en guldgrufva för liktornsoperatörer. Stadsfullmägtige uppgifves hafva beslutat, att den på stadens bekostnad skall omläggas, på det att socialister och andra isterbukar må bekvämare komma till och från sina möten. Men vi betvifla uppgiften på den grund att gatuomläggningsapanaget nätt och jemt räcker till för Kungsportsavenyen.

Från Sahlgrenska sjukhuset ingå ofta klagomål öfver diverse oeiterrättlighetsförhållanden därinom.

Härom dagen skulle en arbetare vid statens järnväg låta uttaga en tand som var skadad. Han fick nog en tand uttagen, men den var frisk, och då han sedan fordrade, det doktor Lind skulle uttaga den sjuka tanden, blef han ohöfligt bemött.

Så obetydligt detta i och för sig kan anses vara, vittnar det dock om det otillbörliga slarf som får passera utan anmärkningar i allmänhet, samt huru oberättigadt det är, då desse s. k. läkare åtala fältskärer eller andra, som de anse fuska i deras yrke.

Göteborgs Aftonblad och goodtemplarne. Ett diskussionsmöte hade i söndags anordnats af "Göteborgs nykterhetskomité med anledning deraf att Göt. Aft. kallat goodtemplarorden en döende institution. Alla talarne gingo illa åt den stackars tidningen och dess onyktra redaktion, samt lofvade heligt att allmänt boycotta den affallne fordne meningsfränden, som till för kort tid sedan varit mycket kurtisant mot nykterhetsrörelsen.

Måtte nu blott afbasningen ha åsyftad värkan.

Demonstrationen den 1:a maj var föremål för diskussion å Soc.-Dem. föreningens möte i söndags. Meningarne voro ganska delade om, huruvida man skulle beröfva demonstrationen dess internationella karaktär och demonstrera äfven för den allmänna rösträtten, eller ock, såsom blef uttaladt på kongressen i Paris i Juli 1889, endast åt 8-timmarsdagen.

Hrr Sterky ansåg det vara praktiskt att demonstrera för båda fordringarne på samma dag. Hrr Janhekt och Abrahamsson understödde naturligtvis hrr S:s uppfattning af saken, som de ansågo vara bäst derför att — förtroendemännen ville kompromissen. Hrr Weilow försökte åtminstone gifva skäl för att demonstrationen endast borde gälla normalarbetsfrågan såsom förhållandet var 1890. På förslag af herr Sterky beslöts att frågan skulle afhandlas på ett — partimöte dit alla föreningens medlemmar hafva tillträde.

Badhuset i Majorna är nu i det närmaste färdigt att öppnas för allmänheten. Det är att hoppas, att priset på bad här sättes så lågt som 15 öre, ty derute bor det hufvudsakligen arbetare och dessa hafva inte råd att betala 50 öre eller 1 kr. i veckan för bad.

Plats för ett nytt sjukhus har ännu icke bestämts af stadsfullmäktige. Orsaken till det långa dröjsmålet härmed torde kunna sökas deruti, att mäktiga personliga intressen här spela in som bestämmande faktorer. En har tomter utåt Slottsskogen och ifrar för inköpandet af de båda Änggårdarne. Andra deremot ha bra mycket bättre affär i sigte, om sjukhuset förlägges uppe i Landalabergen, der man med all gewalt vill ha fram nya gator och upp räntegifvande arbetarebostäder.

Under allt detta sjelfviska spekulerande, får naturligtvis det allmänna intresset stå tillbaka. Nog är det skönt beställdt alltid!

Från sjömanshemmet har en välvillig själ, som kallar sig "*Nemesis*" (den hämnande), skrifvit ett slags genmäle å vår notis i förra n:ret. Se här ordagrannt skrifvelsen:

"Till redaktionen af "Fredagen"!

Hvad fan har Ni med sjömanshemmet att göra, som inte vet om det är en statens institution. Hvad fan har Ni för reda på våra löneförhållanden? Heller hurudan maten är ty ni kan vara säker om att maten är bra ty det kan alla sjömän intyga som bor der Men jag känner nog igän dig din förbannade Nygis. Och du kan gifva dig fan på att Göransson kan nog taga reda på dig en gång till. För hvad har herr Gädda gjort dig för ondt för du alltid skall skälla på honom. Men akta dina benknotor för Göranssons käpp och låt sjömanshemmet vara i fred ty herr ombudsmannen Gädda vet nog hvad han gör Kom ut till stigbergsliden sedan det är mörkt om du vågar din oefterrättlige Nygis beder Nemesis."

Vi kunna just undra huru mycket "herr ombudsman Gädda" betalt för det der stilprofvet. Att han inte har skrifvit det sjelf, äro vi säkra på, ty dertill är han för feg. Emellertid utlofva vi å vår sida *25 kronor* (det är efter råd och lägenhet) till den som vill gifva oss besked om hvem som varit så tarflig att låna sig till brefskrifvare, på det att, då vi fått reda på gynnaren, vi skulle kunna låta honom få besked om huru en käpp sådan som Göranssons bör handtereras, då den kommer i rätta händer och på rätt rygg.

Då vi af bemälde hotelsebref erfara, att vi säkerligen genom vår notis om sjömanshemmet rört vid rätta förhållandet skola vi icke dröja att göra våra forskningar — ty ingen *portvakt* i verlden skall kunna hindra oss tillträde till dess mysterier. Alltså lofva vi med snaraste återkomma. För sjömännen behöfver göras allt hvad göras kan. Och vi skola ha ögonen öppna.

Göteborgs Eldareförening torde observera annonsen i detta och nästa n:o af "Fredagen". Den gäller ett blifvande möte, som borde blifva så talrikt besökt som möjligt, då ganska vigtiga frågor föreligga, dels på grund af de stora strejkerna i England och dels på grund af några för eldare vigtiga förslag. Afven öfriga sjömän, som ha tillfälle att infinna sig, beviljas tillträde, ha vi blifvit ombedda att upplysa.

"De super vi på"! sa' socialisterna, då de hade 1,000 kr i tidningsfonden och så tillställde de i söndags kväll en svyck å Sanct Eriks Källare, der den gula nektarns ström rann genom 100-tals strupar tillhörande båda könen.

En liten efterskörd från maskeraden. En bekant aktningsvärd person skrifver till oss såhär:

"Då den senaste maskeraden skulle gå af stapeln, fick teaterdirektionen påstötning om att iakttaga all möjlig försigtighet för att på balen icke skulle kunna insmyga sig några prostituerade kvinnor. Från direktionens sida iakttogs äfven all tänkbar försigtighet, men ändå presenterades på maskeraden flera stycken af de "prostituerade", väl maskerade och dansande utan anmärkning. Efteråt ha dock klagomål deröfver hörts — icke derför att de icke förde och skickade sig så ordentligt som någon af de oprostituerade, utan derför att de tillåtits få köpa biljetter. Hvems är felet? Jo, just vissa herrars — herrar med fina och adligt klingande namn. Då sådana herrar teckna sig för några biljetter, kan naturligtvis icke sådant hindras; men hvem kan hjelpa att de icke ha bättre smak än att dela ut sina biljetter till just dem som skulle uteslutas. Vi kunna som ett belysande exempel nämna en grosshandlare, vi kunna ju kalla honom grosshandlare A., i vilken hade tecknat sig och sin hustru för två biljetter, men han sände hustrun till Stockholm samtidigt med att han skref till en känd "flicka" med anhållan att hon ville komma hit och i hans sällskap bevista maskeraden. Hon kom mycket riktigt och var på grund af sitt uppförande nära att blifva utvisad af den tillstädesvarande detektivpolisen, men fick stanna derför att grosshandlaren gick i god för henne. Söndags afton följde han henne på väg till Stockholm, men lemnade henne i Laxå, der han som utbyte mötte och hemvände till Göteborg med — sin hustru."

Vore det icke för skams skull, borde sådana herrars namn utsättas, men vi vilja icke smutsa våra spalter dermed. Det kan vara tillräckligt, att vi lämnat plats för förhållandet i allmänhet, för att visa hvilket charlataneri och hvilken moral som praktiseras der man just borde vänta bättre.

En frälsningssoldat i knipa. Härförliden kom en "frälsningssoldat" gående på Rosenlundsgatan i närheten af Fisktorget. Han blef der utan någon annan rimlig anledning, än att han var frälsningssoldat, öfverfallen och ikullslagen af ett par "sluskar". Han ropade på hjelp. Fanns ingen polis tillstädes? Jo vars! Straxt intill stod en, men denne rörde sig icke ur fläcken, utan istället synbarligen log i skägget åt hvad som passerade. Tydligen derför, att det var en mot hans statskyrkliga åsigt stridande person, faran gälde. "Sluskarne" hade nog hunnit illa tilltyga den stackars frälsningssoldaten, om icke en handlande kommit ur sin bod och tagit hans parti samt hjelpt honom till rätta. — Vi kunna just undra hvilken instruktion polisen följde, då han orörlig stälde sig att skratta åt en person, som å öppen gata misshandlades — eller kanhända det i polisinstruktionen finnes en undantagsparagraf att använda, då en frälsningssoldat råkar illa ut? Vi äro hatare af "arméens" humbugstillställningar, men person som person, menniska som menniska. Rätt åt alla!

Å Panorama International kommer att ut, ställas några vaxbilder från Panoptikon i Stockholm, hvilka hitväntas med snaraste.

Tidningskolportörerna och förbudet mot minderåriges gatuförsäljning nattetid, kommo vi att tänka på, då vi härom aftonen gingo hem vid elfvatiden. Der kom på gatan en liten tös om nio à tio år, insvept i en schal. Hon gick oss till mötes med bönen: "köp Aftonbladet för fyra öre, jag har bara två kvar!" — Just som vi skulle till att befria henne från den ena tidningen, började hon springa sin väg det värsta hon orkade. Orsaken var, att der kom ett par poliskonstaplar fram om hörnet. Vi tänkte: "stackars liten, som så tidigt skall behöfva såsom *förbryterska* springa för polisen." Hade icke lagen varit, hade hon icke varit förbryterska. Äro herrar lagstiftare så enfaldiga, att de tro att lagförbud mot ärliga försök att försörja sig stäfjar minderåriges "kringstrykande" på gatorna om aftnarne och långt fram på natten. Omöjligt! Nöden står som en grinande fiende mot alla lagar. Tag bort nöden! Ja gör det, så skall ni få slippa se eländet! Men ni vill stänga nöden i bur och det lyckas aldrig, ty den är dertill för stor. Nygis

Konst och Teater.

Stora Teatern har fått ett nytt lustspel som heter *"Ett odjur till måg"*. Det är en bearbetning från franskan och lokaliseradt till Göteborg. Stycket är i sig sjelf ett nonsens ur privatlifvet. Men genom lokaliseringen, hvilken är in i minsta detalj särdeles lyckad, blir den genomgående lustig och skrattretande.

Dylik lokalisering af pjeser — då man ju omöjligen är i stånd att få ihop pjeser direkt från Göteborg — har verkligen länge varit ett omedvetet behof och skulle man kunna få till stånd några med något värdefullare handling än den som återfinnes i "Ett odjur till måg "tror jag en brist för våra teatrar vore undanröjd.

Af de uppträdande var *hr Lavén* som skeppsmäklare Nelson ovanligt spirituell, ja, nästan lyckad. *Hr V. Lundberg* en förbaskadt otreflig svärfar, men så mycket bättre Boråsare och gjorde af sin Linnander en ovanligt litet öfverdrifven gubbtyp. — *Fru Boströms* "Såffi" stötte för mycket på prestenka. *Fru Lindbergs* Selma var så intagande och fröken *Borgströms* Fanny så söt, hon kunde blifva. — *Herr Kellberg* var, som Boråsbryggaren, ovanligt sjelfständig, utan imitation af V. Lundberg. Jag undrar dock om någon bryggare i Borås knäpper med fingrarne som en skrifvare eller bank-kamrer. Eljest var knäppningen mycket bra, så väl som hela bryggaren. – Nog gjorde *herr Gunnar Lundberg* en *typ* af sin Amadeus, men, fy sjutton, med hvilken naiv öfverdrift. Nog kunde den ynkryggen göras litet hyggligare — i annat fall är det inte värdt hr G. L. kommer till Borås för att debutera som tenorsångare på dess opera. — *Herr de Wahl* lade för liten verldsvana i sin eljest välgjorda häradshöfdingspojke. — Fröken *Magnusson* var en bussig köksa, något bred, men det hör till pjesen. — Fröken *Paldani* klarade sig ganska bra i sin ganska långa rol som huspiga (jag tviflar dock på, att det finns några *pigor* hos en skeppsmäklare i Göteborg i våra dagar.) *Hr Axelsson* såväl som *hr Brink* hade intet att göra af, derför är det intet att säga om dem — jo möjligen att hr A. borde gå på Dampen och lära sig spela full.

Om Fredag gifves å Stora teatern Romeo och Julia samt å Mindre Ett odjur till måg.

Om Söndag gifves samma pjeser.

Under inöfning är skådespelet "Allt för fosterlandet". Herrar Svennberg och Lindberg samt fru Håkansson skola göra hufvudrollerna.

Varieté du Boulevard har, sedan hr Zetterholm fick ledningen om hand, gått framåt betydligt, särskildt i ekonomiskt afseende och detta torde väl bero på det snabba ombytet af artister i förening med den urskilning hvarmed de engageras.

Vi nämde i förra veckan helt flygtigt hr löjtnant *Nobels* uppträdande som premier-ventriloquist. Man må säga, hvad man vill om hans "gubbar", men buktalare är han den förnämste som uppträdt i Sverige. Och då han späckar sitt uppträdande med färska humoristiska inkast är det ju klart att publiken skall jubla. Hans fogelsångs imitation är förtjent af särskildt beröm eller kanske rättare beundran.

Clara Netzler sjunger inte illa, hennes röst behöfde allt skolas något mera, men då publiken tycker om henne är det väl bra.

Hr Zetterholm har lagt sig till med några nya nummer och drager derigenom fortfarand som tillförne. *Fröken Tilly Pontus* och akrobaten *A. Casselli.* hjelpa till att bringa Varieté du Boulevard upp till den förnämste Varieté i Göteborg i fråga om prestationer.

Nygis.

Jönköpingsbref.

På grund af vår speciella Jönköpingskorrespondents "Argus" förmodligen hastigt påkomna opasslighet, ha vi från en annan meddelare emottagit följande bref:

Våra stadsfullmäktige tyranner sammanträdde i fredags f. v. å stora hotellet. De passa sitt förtroende så väl, att icke ens hälften voro frånvarande. Man diskuterade,

"Svinfrågan" och kom snart öfverens om, att inga (fyrbenta) svin skulle få vistas inom stadens hank och stör utan "undantagsvis, i särskilda fall" efter den 1 Jan. 1893. Det vill med andra ord säga, att om en mindre bemedlad skulle vilja göda sig en liten nasse till julstek, blir det förbjudet, men om en väl späckad plånboksinnehafvare vill anlägga en svingård, skall det kunna tillåtas. Vi få väl se Hr Palmgren var mycket för det der "särskildta" Sic!

Bränvinshandeln tycktes af den vidlyftiga ventilationen vara mycket svår att få ordnad så att arbetarne må komma i tillfälle att förrära så mycket som möjligt utan att ändock behöfva genera stadens gator de tider herrar öfverklassare vilja ha fritt svängrum för sina kryssben. Slutet blef att de förgylda krogarne kunna vara tillgängliga snart sagdt hvilken tid på dygnet som hälst. De sämre krogarne få icke vara öppna längre än från kl. 9. f m. till 9 e. m. utom före "helg" — eller söndag då de måste stängas redan kl. 6 e. m. — O s v.! Allt i nykterhetens inträsse! Vore det icke mera i nykterhetens inträsse att **alla** krogar stägdes alldeles? Jo, men se, det vill man inte vara med om. Arbetarne blefvo inte så lätta att plocka då.

Vår s. k. Rösträttsförening hade möte i söndags, hvarvid till ombud för den frasliberala Rösträttskomedien i Stockholm 21 — 23 april utsågos följande ombud: hrr Rosberg, Palmqvist, Berglund och Lundström. Hvad de skola uträtta mycket och roa sig litet på arbetarnes styfrar!

Smålands gråkappa rosar sin egen redaktör, derför att han varit nog hygglig att något så när ordenligt i dagarne öfverlåta behållningen af "tidningen för jultomtefesten" från i höstas, till sällskapet jultomtarnes kassa. En god vän till gråkappan har hviskat mig i örat att en del af beloppet förut tjenstgjort i gråkappans vinglerier samt någonting, som jag ej för tillfället vågar omtala.

Emellertid lär all nöd i Jönköping från och med den märkvärdiga dagen, kassan kom på rätt plats, vara totalt bortsopad. Detta sade jag med ett egdomligt vemod.

Våra helnykterhetsvänner börja så småningom inse nödvändigheten af kommunal och politisk rösträtt att döma af uttalanden på deras möte i lördags afton Geist.

I sista minuten anlände bref från "Argus" som endast delvis får plats.

En krämarehåla skulle, om något, vårt samhälle förtjena benämnas. I nästan hvarje hus finnes en eller flera handelsbodar, och nya affärsmän i olika branscher uppstå som svampar ur jorden, hvaraf naturligtvis följer att en hänsynslös konkurrens är gällande på det merkantila området.

Också höra affärskullebyttor härstädes till vanlighetena, och de handlande finnas, som, fast under förändrade firmanamn, väl ett halft dussin gånger "slagit vantarne i bordet", oftast med korta mellanrum, men deremot desto större balanser i kassan. Rutten affärsmoral!

De, som förstå att göra geschäft i "Jesu namn" eller lura bönder med Guds ord på läpparne, reda sig här i allmänhet bäst. De åtnjuta alltid största förtroendet och kunna vara de mäst inpiskade skälmar i verlden, men ändå anses som hederligt folk. Vi känna t. ex. en baptistisk lurendrejare (bosatt vid Barnarpsgatan,) som genom en finurligt hycklad religiositet kunnat drifva upp sin s. k. "godtköpshandel" till betydande dimensioner, ändock hans varor ständigt visat sig vara af den underhaltigaste beskaffenhet. Se. det är just "trons makt" och folkets dumhet som gör'et!

Emellertid berättar en insändare, att denne helige geschäftsmakare i sin konkurrens och förvärfsifver på det skamligaste prejar de staackare, som nödgas arbeta åt honom. För ett par "starka och välgjorda arbetsbyxor" betalar han sina skräddare i sönlön endast 25 à 30 öre och andra persedlar i förhållande derefter. Sålunda bestjäl han icke blott sina egna arbetare på en rättmätig lön, utan genom konkurrensen äfven andra. Det finnes föröfrigt, anmärker insändaren, godt om dylika "billighetsmakare" här på platsen "men huru skola dessa skadedjur bäst och säkrast utrotas?" — Jag svarar: derigenom att arbetarne organisera sig i fackföreningar samt framför allt upphöra att handla sina varor hos lika skenheliga blodsugare.

Ett kuriöst tryckfel förekom i mitt föregående bref. Den då omtalade "bränvinsadvokaten" skall heta **Panc** och ej såsom genom förbiseende uppgafs, Pane. Jag anhåller hos persona qvæstionis om ursäkt för feltaget! — I sammanhang härmed vill jag nämna att en viss hemmansägare, Sixtus P., tvifvelsutan samme man, åt hvilken hr Panc lånade sig till rättegångsbiträde, enligt platstidningarne i dagarne dömts till 6 månaders fängelse för vingleri med värdehandlingar, m. m. "Hvad göres oss mera vittne behof?!"

Personer, som vilja lemna värdefulla och **sanningsenliga** bidrag till min korrespondens, böra snarast anmäla sig hos denna tidnings kommisionär, Smedjegatan 26. Nöjaktigt honorar erhålles.

Argus.

HAGA-FLICKAN

GÖTEBORGS-ROMAN

AF — R — M — N.

7) (Forts. från N:o 6.)

Han böjde åter hufvudet mot sina händer och då han höjde det, hade ett par brännande tårar banat sig väg utför hans kinder. Han fortsatte:

— Men en sådan lycka kunde ju inte blifva evig . . . den blef det heller icke . . . efter två år var det slut och felet var mitt . . .

Min älskade hustru födde mig en liten dotter, som vi kallade Anna efter sin mor och jag älskade mitt lilla barn lika högt . . . jag afgudade mina båda Annor.

Efter mitt bröllop hade jag alldeles dragit mig från mina kamraters sällskaps- och krog-lif . . . jag lefde fullständigt för min lilla familj . . . efter slutadt arbete om aftnarne, nästan sprang jag hem för att njuta af mitt lifs salighet . . . jag hade icke kunnat förmås sätta min fot inom krogtröskeln . . . icke för alla verldens skatter . . .

Dagen efter lilla Annas döpelse slutade jag mitt arbete en timme tidigare än vanligt . . . jag arbetade då lite smått för egen räkning och styrde mina steg åt Husargatan der vi bodde . . . på vägen hem mötte jag två af mina förra kamrater, ett par af mina bästa vänner . . . riktigt präktiga pojkar och utmärkta arbetare . . . kan hända för mycket älskare af "frimåndag". . . . De blefvo mycket glada öfver att träffa mig och gratulerade mig till min lilla dotters födelse, hvarom de läst i "Göteborgsbladets" afdelning för "legala nyheter" . . .

De uttryckte på det lifligaste sina vänskapliga känslor för mig och sade att de kände sig lyckliga för det lyckan varit med mig och att de sågo på mitt glädjestrålande utseende att jag var verkligt lyckligt.

Ja, jag var glad och glädjen öfverväldigade mig, då jag svarade, att jag funnit den sanna lyckan. Jag talade om min kärlek, mitt giftermål och om mitt älskade barns födelse.

Den ene af kamraterna, Nicklas Nilsson, var en ung man om tjugoåtta år. Han var spenslig, men väl växt.

— Hurra för Calle Johnson! — utbrast han — Det gläder oss af hjertat, att du är lycklig . . . det förtjenar du . . . men nog må du tro, att vi i våra sällskap saknat dig, ty du vi vet att vi tyckte mycket om dig . . . vi förstå nog att sådana vildbasare som vi, inte äro lämpligt sällskap för dig, nu sedan du blifvit familjefar . . . inte skulle vi begära att du bjuder oss hem till dig eller ens bjuder oss på krogen . . . men för att visa, att du är samma glada gosse som förr . . . att du inte föraktar dina gamla kamrater, måste du gå med oss upp på Rutan och dricka en tuting i lag med oss . . . det är jag som bjuder . . . seså, stig in . . .

Jag blef verkligen misstämd och svarade tvekande:

— Jag är ledsen, mina vänner, att jag nödgas säga nej, men . . .

— Hvad säger du — afbröt Nicklas Nilsson — har du inte lust?

— Nej!

— Hvarför?

— Jag vet inte om jag vågar . . .

— För hvem?

— Jag har lofvat mig sjelf att gå värdshus förbi.

— Ja, det var klokt och ändå klokare att hålla det . . . men, käre vän, för vår skull . . . en gång är ingen gång . . . vi sitta inte länge . . . bara en svag tuting . . .

— Nej, det är allt bäst att jag skyndar mig hem . . . jag rigtigt längtar efter att få omfamna min hustru och mitt lilla barn.

— Åh, var inte ledsen, vi tänka icke röfva bort dig, sade Nilsson skämtande, derför att vi ta fem minuter af din dyrbara tid i anspråk . . . och kommer du sedan hem fem minuter senare än vanligt, skall det smaka mycket skönare att få omfamna de dina . . . förrästen är det ju hennes skål vi vilja dricka . . . låt oss derför stiga in! . . .

Jag visste inte, hvad jag skulle svara, då jag otåligt sade:

— Jag ber eder, mina vänner, varen inte så enträgna . . . hur gerna jag vill vara tillsammans med er en stund, kan jag det inte . . . jag försäkrar att det är omöjligt . . .

Dessa ord bragte de gamla vännerna i en dyster och misstänksam stämning och med smärtsam hån i rösten ropade Nicklas Nilsson:

Säg så godt först som sist, att du föraktar oss, att du skäms för att umgås med oss . . .

— Ah! — svarade jag — kan ni verkligen tro mig så illa? —

— Vi måste tro det, om du längre kommer med så lama undanflykter . . . Seså, Calle Johnsson, gamle gosse, låt oss gå in på rutan . . . det är ju ett snyggt ställe . . . vi ha väl aldrig önskat dig något ondt . . . gör oss inte bedröfvade genom din vägran.

Detta inkast var för mig ödesdigert, ty jag kände mig vacklande i min föresats och en dunkel aning sade mig, att jag skulle få ångra mig, huru jag än svarade . . . jag kunde inte längre säga nej, ty de voro ju i alla fall ett par af de vänfastaste kamrater jag haft . . . Derför sade jag:

— Vill ni lofva att ni inte upphåller mig mera än fem minuter?

— Det har du handen på — sade Nilsson räckande mig den —

— Och att vi inte dricka mera än en tuting på man . . .

De nickade bifall . . . och jag följde med in på krogen för första gången sedan mitt bröllop.

— Ah! — fortsatte Hagaflickans fader med tilltagande häftighet — ah! hvarför i herrans namn gick jag med . . . hvarför störtade inte trappan till detta förbannade ställe ned, då jag besteg den och krossade mig . . . efter den dagen har hela mitt lif varit en kedja af sorg och vanära.

Vi kommo in och Nilsson rikvirerade tre stora tutingar, hvilka serverades på en tennbricka sålunda: tre dricksglas med teskedar, en tillbringare sjudande vatten, en skål med sockerbitar samt en halfstopskaraff med brun cognac. Vi lagade hvar och en sin tuting, vi skålade . . . de för mig, min hustru och mitt barns lycka . . . jag tackade för deras välmening . . . den bestämda tiden, fem minuter, hade redan lupit undan och jag vände mig för att se på vägguret som hängde på väggen bekom mig . . . jag reste mig för gå . . . nödgades kvarsitta . . . Jag hade förtärt den sista droppen af den bestämda tutingen, men kamraterna hade slagit cognac i mitt glas, medan jag vändt mig . . . detta förargade mig . . . jag skålade ånyo med dem . . . Ville gå . . . hade jag nu fått gå, hade jag varit lycklig . . . Vi måste ha en afskedsknäpp också, sade vännerna, rikvirerande en karafin bränvin med tre glas och tilltugg . . . Jag förstår inte huru jag kunde äfven taga en sup . . . nu var min bestämmelsekraft bruten . . . jag kunde inte säga nej längre . . .

En droppe vatten är mycket litet, men låt den falla i ett bräddfyldt glas och det skall rinna öfver . . . så var det med mig . . . den utan min vetskap tillspetsade tutingen var för mig lagom, men supen ofvanpå blef förmycket . . . mitt humör tålte inte vid den . . . Min hjerna började omtöcknas . . . och . . . och . . . ja, jag mins knappt mera, än att jag tömde ett par tre glas och att jag blef rasande för att Nilsson sade ungefär så här, då jag ånyo började mumla om, att jag borde gå hem till de mina: "en karl är väl för djefvulen en karl och fast han är gift, behöfver han väl inte låta topprida sig af en kärring" . . .

Ehuru dylika ord äro rätt vanliga män emellan på krogen, blef jag dock alldeles vild och rusade upp som ett vilddjur rytande: din usling, jag förbjuder dig yttra dig så om min hustru . . . Jag förbjuder dig det!

Jag hade fattat den ena karafinen, som stod på bordet . . . jag svängde med den som en stridsklubba . . . och . . . ja sedan mins jag inte hvad som försiggick . . . men bakom denna minnets slöja ligger grunden till min olycka, min vanära — — — — — Då jag sedermera kom till sans och medvetande låg jag bunden till händer och fötter, iklädd en tvångströja på en brits i en af rådhusets celler . . . Jag undrade om jag drömde eller om jag hade blifvit vansinnig . . . på intetdera kunde jag svara mig sjelf . . . Den posterande vaktkonstapeln kom in till mig . . . han betraktade mig med misstro . . . men då jag helt lugnt frågade honom hvad som händt, blef han förvånad . . .

Han omtalade hvilket förfärligt brott jag begått, huru jag dragit upp min slidknif och dermed genomborrat vännen Nilssons bröst och att då han som lik nedtallit på golfvet, jag hoppat uppå honom och trampat liket under mina fötter . . .

Men döm om, huru jag kände mig till mods, då jag inte sjelf visste något om denna blodiga händelse . det hade under rusets inflytande skett mig alldeles ovetande . . .

Nu hade jag i fjorton timmar legat inspärrad i cellen med fångtröjan på . . . Rättvisan stod färdig att fordra räkenskap af mig för ett fegt mord — — — och min hustru, min stackars hustru, ännu klen efter sin barnsbörd, huru hade hon kunnat mottaga det sorgliga budskapet . . . och huru skulle det bli för henne och vårt lilla oskyldiga barn . . .

Jag insåg allt för väl hvart bränvinet och min egen svaghet fört mig . . . i en menskliglietens afgrund! — — — —

Här gjorde Calle Johnssan ett kort uppehåll. Han var mycket rörd, då han nu stod ansigte mot ansigte med de gräsliga minnen han nödgats framkalla och hans röst blef allt svagare, så att orden knappt kunde urskiljas.

Ahörarne delade till viss grad denna rörelse och mäster Boström hade flera gånger fört sin fickduk mot ögonen för att borttorka en och annan framträngande tår.

Det var tusan djeflar till otur du haft — yttrade verkgesällen — är det verkligen möjligt, att bränvinet, som eljest brukar vara den betryckte arbetarens tröst, kan en sådan satans verkan åstadkomma?

— Nå hur gick det sedan? — frågade någon af kamraterna.

Calle Johnsson fortsatte:

— Mitt mål blef inte långvarigt . . . ett dussin vittnen voro uppkallade . . . jag kunde sjelf ingenting svara . . . Jag bara grät . . . jag visste ju ingenting . . . men vittnena intygade att dådet skett utan uppsåt eller öfverläggning . . .

Jag grät . . . dock mera öfver mitt offer, den stackars Nilsson. än öfver mig sjelf . . .

Min arma hustru erhöll genom fängelsedirektörens tillstånd tillåtelse att besöka mig i fängelset . . . hon ilade dit och medförde vår lilla dotter . . . Ack, den älskliga menniskan tog saken mera lugnt än jag förmodat . . . åtminstone visade hon inte sin sorg . . hon älskade mig lika högt trots det som passerat . . . hon tvifflade icke på mig . . . hon var öfvertygad att olyckan inträffat utan min vilja . . . hon skänkte mig fortfarande sin aktning och sökte inge mig mod . . .

Men hennes besök, huru glädjande de voro för mig, voro dock orsak till ökad smärta, ty jag märkte, att hon blef allt mera blek och mager och jag insåg att ännu mera sorg skulle träffa mig . . .

Den älskliga kvinnan hade icke nog styrka att stå emot sådana själsskakningar som orsakats genom mitt brott, min häktning och min förestående dom, som måhända kunde föra mitt hufvud under bilan . . . måhända hon redan fått dödsstöten? . . .

Återigen fördes jag inför rätta för att mottaga min dom.

Jag skulle inte önska min dödsfiende, om jag hade någon, att befinna sig på de anklagades bänk, begapad af nyfikna, hvars blickar tränga som slipade dolkar genom ens bröst och jag kan icke förstå, huru jag kunde öfverlefva dessa tre timmar. Som åklagare fungerade polisfiskalen Lang och till min hjelp hade frivilligt anmält sig den präktige häradshöfdingen Chrysander. Denne hade, efter hvad protokollen utvisade, avanserat min sak derhän att jag kände mig sjelf återupprättad . . . han hade genom vittnena fått bevisadt att jag var en hederlig arbetare och att ingen vinningslystnad, intet hat, ingen hämdkänsla kunnat drifva mig till mitt brott utan berodde det snarare på en abnormitet, orsakad af de mot min egen vilja intagna spritdryckerna.

Domen föll och enligt missgerningbalken blef jag dömd till två års straffarbete, emedan jag utan vett och vilja varit orsak till annans död . . . och i alla instanserna stadfästes denna dom . . .

Ett år fick jag tillbringa på Marstrands fästning och det andra året på nya Warfvet.

Der var det jag gjorde den eländige Wigilanders bekantskap, som jag förut nämt.

Medan jag sålunda försonade mig med verlden, erhöll jag regelbundet en gång i veckan bref från min älskade, alltid trofasta maka . . . hon klagade aldrig, men jag såg på hennes stil, att hennes svaghet vecka för vecka tilltog . . .

Kanske hon fattas det nödvändigaste, sade jag för mig sjelf med raseri . . . ty de penningar jag lemnat efter mig kunde inte långt räcka . . . O, du min Gud, hvad jag led, och många gånger greps jag af sjelfmordstankar för att göra slut på mitt lidande, min förtviflan och min vanmakt . . .

Tiden ilade dock undan, ehuru långsamt och endast två månader återstodo, då jag en morgon blef uppkallad till befälhafvaren, hvilken meddelade mig, att jag på grund af mitt oförvitliga uppförande fått mig genom hans bemedling efterskänkt min återstående strafftid.

Jag var fri! . . .

Jag trodde knappt mina egna öron . . . men jag var verkligen fri . . . Jag skulle få återse min älskade hustru . . . omfamna min lilla Anna . . . jag var så glad att mitt bröst kändes, som det skulle varit på god väg att sprängas af förhoppning och glädje . . .

Jag grät i glädjen och kysste befälhafvarens händer samt skyndade utbyta straffångens kläder mot arbetarens . . . Inom en timma stod jag utom Warfvets port . . . ilade ned till stranden och gick från bryggan med en roddbåt, hvars ena åra jag med ifver skötte, till staden . . .

(Forts.)

Stora Teatern.

Fredagen den 25 Mars kl. 1/2 8 e. m.
(Marie Bebådelsedag.)
Romeo och Julia.
Söndagen den 27 Mars kl. 1/2 8 e. m.
Operan Romeo & Julia.

Mindre Teatern.

Fredagen den 27 Mars kl. 1/2 8 e. m.
(Marie Bebådelsedag)
Lustspelet Ett odjur till måg.
Söndagen den 27 Mars kl. 1/2 8 e. m.
Lustspelet Ett odjur till måg.
9

Varieté du Boulevard.

Hvarje afton **Konsert-** och **Varietéföreställning** kl. 1/2 8—11 af Direktör **S. Levys Oktett-Orkester** samt Fröken **Tilly Pontus**, Chansonettsångerska, och Fröken **Clara Netzler**, nationalsångerska, Herr **Albert Casselli**, Gymnast, Herr **Oliver Zetterholm**, Komiker och Damimitatör. Uppträdande af **Skandinaviens Prémier-Ventriloquist, Löjtnant C. Nobel.** med sitt mekaniska elektriska panoptikon.
Entrée: Hvardagar Läktaren 75 öre, Salongen 50 öre.
Sön- och Helgdagar Läktaren 75 öre, Salongen 75 öre 30

Panorama International

Norra Hamngatan 38
bjuder Göteborgs publik
Billig Lustresa
genom hela verlden
till pris för Barn 20 öre och för äldre 30 öre.
8

Opera-Källaren.

Table d'hôte
serveras från kl. 1 till kl. 5. e. m.
Smörgåsbord, 2 rätter mat med öl
Pris En krona.
OBS. Soupéserveringen fortgår efter representationens slut. 29

Johan Larsson's

Skoaffär.
Korsgatan N:o 2.
Rekommenderas. [28]

Frans Thorsson's

Mjöl, & Specerihandel
6 Handtverkaregatan 5.
Rekommenderas för sina **goda varor och billiga priser.**
34

Kommissionsbyrå för Sjöfarande

Förmånliga platser finnes för sjöstarka och endast väl rekommenderade Restauratörer, Restauratriser, Kokerskor och alla sorters sjöfolk både för ång- och segelfartyg. Äfvenså städerskor för Hotell & Badorter. OBS. **Göteborgs enda Kommissionsbyrå för sjöfarande. Magasinskvarteret 4 B. J. E. Ryberg.** 32

Carl Johnsson

Kungstorget 2 (Alliance)

Snörlif, Spetsar
Kräs, Morgonskor
Barnskodon, Parasoller
Hattar, Skjortor, Veck
Kragar, Manschetter
Rosetter, Strumpor
Gardintyger
Bomulls- & Regarnstyger
Sammet, Vadmal
Kraftty g, Lak.nsväf
Domestik, Möbeltyger
Täcksitser, Borddukar
Servietter, Handduksväf
Mattgångar
Vax-Bordmattor
Vaxduk i meter, alla slag
Natt- & Kappsäckar
Bärremmar, Väskor
Borstar, Juteväf
Tapeter, Rullgardiner
Cornischer & Jalluster.

Carl Johnsson

Kungstorget 2
(samma hus som Sparbanken). (35)

FLYGELZITTRAN

det bästa, mest lättlärda husinstrument. Pris 25, 45, 65 och 110 kr.
I samma betalning ingår noter och full undervisning.
Kan läras af hvem som hälst inom några få timmar! De, som tvifla härpå, kunna få taga proflektioner **gratis.**
Intyg finnes från köpare. Vacker, mjuk, behaglig klang! Finner allt större spridning och erkännande här i staden. Säljes äfven på afbetalning. Rabatt lämnas då flera stycken tagas.
Närmare upplysningar lämnas och beställningar emottagas å verkstaden i "Tabor" Vestergatan 2, Annedal (Ingång genom herr Esséns cigarrbutik).
John Bertels, uppfinnare och ende fabrikant af flygelzittror. 15

C. H. STRÖM & Co.

Torggatan 24. — 24 Torggatan.
Priser å **Färdiga Kläder:**
Helkostymer från 25 till 80 Kr. Öfverrockar från 18 till 70 Kr
Byxor från 6 till 25 Kr. Västar från 4 till 10 Kr.
Hattar, Skjortor, Kragar och Manschetter m. m., stort urval.
Skrädderirörelse.
Rock, Byxor, Väst och Öfverrock kunna erhållas, efter order, färdiga inom 14 timmar
Obs.! Reela varor och fullt ärlig behandling tillförsäkras. Garanti för välgjordt skrädderiarbete
24

HERM. SÄFBLAD'S

Charkuteri,
Kött- & Fläskaffär
rekommenderas.
Haga Nygata n:o 20.
31

Till Sveriges billigaste priser försäljas Glas- och Porslinsvaror, Lampor, Lyktor samt

Adolf Andersson. *14 Ekelundsgatan 14*

Bosättningsartiklar, såsom **Fotogénkök, Nysilfversartiklar, Knifvar & Gafflar, Brickor, Brödkorgar** samt alla slags **Kok-kärl** m. m.
Goda **Väckareur**, fr. 3,45, **Lampglas**, alla storlekar fr. **7 öre.** Äfven utföres **målning** med **äkta inbränning** å **Gratulationskort** och alla slags **Porslinskärl** till **Förlofningar** och **Bröllop, Födelse-** och **Namnsdagar**, med namn, dato och årtal äfven å **dörrskyltar** m. m.

Eklundsgatan 14,
Adolf Andersson.
33

EMIL NILSSONS

Skrädderi-Etablissement,
1 Kungsportsplatsen 1.
Nyinkommet lager af moderna **kostym-, paletå-** och **byxtyger** för vårsäsongen.
1 Kungsportsplatsen 1,
EMIL NILSSON. (36)

Obs. Carl M. Olsons Atelier

Masthuggstorget.
Utföres 1:sta klass Fotografier.
Allm. Telefon N:o 57. Obs. adressen. (27)

Göteborgs Eldareförening

sammankallas till ett **möte** någon af de första dagarne af April. Lokal, dag och timme annonseras i nästa n:r af "Fredagen".
(38) *Ordföranden.*

Café 51:an

med Spisningslokal
flyttas den 1:a April till **Sillgatan 25.**
(41) Vördsamt **B. B. Stolpe.**

LARSSONS HATTFABRIK,

Kungsgatan 21, Göteborg.
Rekommenderar sitt välsorterade lager af såväl finaste som ordinära **Hattar & Mössor** till fabrikspriser.
Statens Telefon 97. (37)

John Edlunds

Kafé & Sockerbageri,
7 Storgatan 7,
rekommenderas. (39)

Notarien B. Walhgrens Advokatbyrå

Magasinsgatan 13, Statstelefon,
ombesörjer och utför allehanda juridiska uppdrag mot billigt arvode. (40)

C. Johnsson & Co

uppköper och försäljer begagnade bättre ***herrekläder.***
Frackkostymer till uthyrning.
Allm. Telefon 191. Torggatan 12. 25

GÖTEBORGS STADSBIBLIOTEK